

UZASADNIENIE

1. Przedmiot regulacji:

Przyjęcie do realizacji w roku 2021 „Programu profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród osób dorosłych w oparciu o szczepienia przeciwko pneumokokom w województwie kujawsko-pomorskim”.

2. Omówienie podstawy prawnej:

Zgodnie z art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668) zarząd województwa wykonuje zadania należące do samorządu województwa, niezastrzeżone na rzecz sejmiku województwa i wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych.

Stosownie do art. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1398, z późn. zm.), do zadań własnych w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej realizowanych przez samorząd województwa należy m.in.: opracowywanie i realizacja oraz ocena efektów programów polityki zdrowotnej wynikających z rozeznaczonych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców województwa – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami i powiatami oraz podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb zdrowotnych mieszkańców województwa. W art. 48 ust. 1 cyt. ustawy określone jest szczegółowo, iż programy polityki zdrowotnej mogą opracowywać, wdrażać, realizować i finansować ministrowie oraz jednostki samorządu terytorialnego.

3. Konsultacje wymagane przepisami prawa (łącznie z przepisami wewnętrznymi):

Stosownie do art. 48a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1398 z późn. zm.) minister oraz jednostka samorządu terytorialnego opracowuje projekt programu polityki zdrowotnej na podstawie map potrzeb zdrowotnych oraz dostępnych danych epidemiologicznych, który przekazuje do Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji (AOTMiT) celem jego zaopiniowania. Projekt przedmiotowego programu zdrowotnego w dniu 22 grudnia 2015 r. został przesłany drogą pocztową do Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji. Opinia Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji nr 31/2016 z dnia 24 lutego 2016 r. wpłynęła do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu w dniu 3 marca 2016 r. Prezes AOTMiT po zapoznaniu się z opinią Rady Konsultacyjnej wyraził pozytywną opinię o projekcie programu pn. „Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród osób dorosłych w oparciu o szczepienia przeciwko pneumokokom w województwie kujawsko-pomorskim”. Stwierdzono, iż oceniany program dotyczy ważnego i dobrze zdefiniowanego problemu zdrowotnego i został przygotowany w sposób staranny, zgodnie z zaleceniami AOTMiT.

4. Uzasadnienie merytoryczne:

Streptococcus pneumoniae są najczęstszą przyczyną zachorowalności i umieralności w skali świata, powodując około 3,5 mln zgonów rocznie, z czego około 1 mln z powodu zapalenia płuc. Do najczęstszych chorób inwazyjnych wywoływanych przez pneumokoki należą: zapalenie płuc z bakteriami, sepsa i zapalenie opon mózgowo rdzeniowych (ZOMR), określane mianem inwazyjnej choroby pneumokokowej. Drobnoustrój ten odpowiada również za zakażenia nieinwazyjne, z których najczęstsze to ostre zapalenie ucha środkowego, zatok, zaostrzenia w przewlekłej obturacyjnej chorobie płuc (POChP) oraz zapalenie spojówek.

Zakażenie pneumokokami występuje we wszystkich grupach wiekowych, ale szczególnie narażone są małe dzieci poniżej 2 r.ż. i osoby dorosłe powyżej 65 r.ż.

U dorosłych zakażenie najczęściej przebiega w postaci pneumokokowego zapalenia płuc, które nawet w 25% przypadków może się zakończyć zgonem. Zgodnie z danymi Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), każdego roku na zakażenia wywołane przez pneumokoki umiera 1,6 mln osób. Leczenie tych zakażeń utrudnia narastająca oporność pneumokoków na antybiotyki. W grupie osób dorosłych zarówno zapadalność jak i śmiertelność z powodu inwazyjnej choroby pneumokokowej rośnie wraz z wiekiem. Śmiertelność w grupie osób po 65 roku życia jest ponad pięciokrotnie wyższa niż w grupie osób w wieku 35-49 lat.

Liczba zachorowań ogółem wywołanych przez *Streptococcus pneumoniae* w roku 2019 w województwie kujawsko-pomorskim wynosiła 104, zapadalność 5,01/100 tys. (Polska 4,02/100 tys.), w tym zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu: 9 zachorowań, zapadalność 0,43/100 tys. (Polska 0,48/100 tys.), posocznica: 70 zachorowań, zapadalność – 3,37/100 tys. (Polska – 2,71).

Głównym celem „Programu profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród osób dorosłych w oparciu o szczepienia przeciwko pneumokokom w województwie kujawsko-pomorskim” jest zmniejszenie liczby infekcji (zapadalności na zakażenia pneumokokowe) i powikłań po zakażeniu pneumokokowym wśród osób po 65 r.ż. chorych na przewlekły nieżyt oskrzeli i astmę oskrzelową o 30%. Do programu zaproszone zostaną osoby w wieku powyżej 65 r.ż. zameldowane na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, które nie były szczepione szczepionką przeciwko pneumokokom i znajdują się w grupie ryzyka – osoby leczone z powodu przewlekłego nieżytku oskrzeli i dychawicy oskrzelowej. Program stanowi kontynuację zadania realizowanego w latach 2016-2020.

Wolę realizacji programu w 2021 r. zadeklarowały 42 samorządy, których zadaniem będzie prowadzenie kampanii medialnej oraz pokrycie w 50% kosztów wykonania szczepień przeciwko pneumokokom wśród osób dorosłych będących mieszkańcami danego powiatu/gminy.

Przewiduje się następujące efekty realizacji programu: spadek częstości występowania IChP u osób szczepionych, redukcja kosztów związanych z diagnostyką i leczeniem zapalenia płuc oraz ostrego stanu zapalnego ucha środkowego.

W ramach programu środki finansowe zostaną przeznaczone na pokrycie kosztów wykonania szczepień ochronnych osób dorosłych po 65 r.ż. przeciwko pneumokokom z wykorzystaniem szczepionki 13-walentnej oraz koordynację programu. Szacuje się, iż w 2021 roku programem zostanie objętych łącznie 2 749 osób.

5. Ocena skutków regulacji:

„Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród osób dorosłych w oparciu o szczepienia przeciwko pneumokokom w województwie kujawsko-pomorskim” finansowany będzie w roku 2021 z budżetu Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz budżetów samorządów terytorialnych, które wyraziły wolę jego realizacji. Koszt realizacji programu z budżetu województwa szacowany jest na **457.350,00 zł** – zadanie budżetowe „Województwo Promujące Zdrowie”, dział 815, rozdział 85149, § 2780/Z – 287.350,00 zł, § 2780/N – 170.000,00 zł. Realizatorami przedmiotowego programu będą podmioty wyłonione w drodze konkursu ofert.